A 3D graphic on the left side of the slide. It features a red sphere resting on top of a green pyramid. The pyramid is tilted, and the sphere is positioned near its peak. The background is a dark brown gradient with a large, light brown circular shape on the left side. The text on the right is in white, bold, uppercase letters.

HODNOCENÍ VÝKONNOSTI SOCIÁLNÍHO PODNIKU – část II

Petra Krejčí

Cílem přednášky je:

- Cílem přednášky je seznámit studenty s různými způsoby měření výkonnosti a efektivnosti

Měření efektivity

- Trvale udržitelné podnikání a poslání vyžaduje účinné plánování a finanční řízení.
- Analýza efektivity je užitečným nástrojem pro správu podniku, který zlepší chápání finančních výsledků a trendů v průběhu času a poskytne klíčové ukazatele výkonnosti.

Ukazatele udržitelné ziskovosti

- Tato sada ukazatelů ukazuje, zda bude mít v budoucnu sociální podnik dostatek finančních prostředků tak, aby svým zaměstnancům i podporovatelům mohl přinášet hodnotu i v budoucnu.
- Výnosností (ziskovostí) se rozumí schopnost dosahovat zisk a zhodnocovat tím kapitál, který byl do podniku vložen.
- Ukazatele výnosnosti (ziskovosti) jsou důležité zejména při dlouhodobých rozhodovacích situacích (např. do kterých prostředků investovat).

Ukazatele provozní efektivity

- Tyto ukazatele jsou využívány k efektivnímu řízení majetku a závazků. Výsledky se dají srovnávat v čase.
- Základní pohled na situaci v podniku nám přináší ukazatel nákladovosti tržeb (NT). Udává, kolik Kč nákladů je třeba vynaložit na jednu Kč tržeb.
- Mezi další ukazatele mohou patřit obraty zásob, pohledávek či závazků.

Ukazatele likvidity

- Tyto ukazatele souvisí s finančním zdravím podniku. Likvidita pak představuje schopnost organizace hradit své závazky v „blízké budoucnosti“.
- Obecně platí, že vyšší likvidita snižuje riziko platební neschopnosti, ale zároveň snižuje výnosnost organizace
- Doporučenými ukazateli jsou okamžitá, pohotová a běžná likvidita, čistý pracovní kapitál a kapitálová přiměřenost.

UKAZATELE FINANCOVÁNÍ (ZADLUŽENOST, KAPITÁL, GRANTY, SOCIÁLNÍ FINANCE)

- V této části rozboru se zaměříme na to, do jaké míry používá podnik půjčené peníze a jaká tedy úroveň rizika.
- Věřitelé často používají tyto informace k určení schopnosti podniku splácet své dluhy.
- Mezi dva základní můžeme vybrat míru zadluženosti (MZ) a úrokové krytí (ÚK).

OSTATNÍ UKAZATELE, VHODNÉ PRO SOCIÁLNÍ PODNIKY

Provozní soběstačnost

- Provozní soběstačnost (PS), který je odvozen z ukazatelů nákladovosti, ukazuje kolik korun tržeb připadá na jednu korunu sociálních nákladů.
- Sociální náklady vznikají s provozem sociálního podniku. Například zvýšenou nemocností zaměstnanců, zvýšenou zmetkovitostí, menší produktivitou práce atd.

$$PS = T/CPS$$

T = celkové tržby v Kč

CPS = celkové provozní a sociální náklady v Kč

Provozní soběstačnost

- Procentní podíl personálních nákladů na cílovou skupinu v podniku (PPPNCS). Ukazatel udává, kolik procent z personálních nákladů je věnováno na personální náklady podporované cílové skupiny např. handicapovaní, lidé přijatí na tranzitní místa apod.

$$\text{PPPNCS} = (\text{CPNCS}/\text{CPNZ}) * 100$$

CPNCS = Celkové personální náklady na cílovou skupinu v Kč

CPNZ = Celkové personální náklady na všechny zaměstnance v Kč

Provozní soběstačnost

- Sociální náklady na jednoho zaměstnance (SNJ)
- Zde zjistíte, jakou částku průměrně investujete do podpory jednoho zaměstnance.

$$\text{SNJ} = \text{CSN} / \text{PPZ}$$

CSN = Celkové sociální náklady v Kč

PPZ = Počet podporovaných zaměstnanců

Provozní soběstačnost

- Procentní podíl sociálních nákladů na dotacích, grantech či darech.

$$\text{PPSN} = (\text{VDGD}/\text{CSN}) * 100$$

VDGD = Výnosy z dotací, grantů či darů v Kč

CSN = Celkové sociální náklady v Kč

Podstata SROI

- Sociální návratnost investic (SROI) je metoda měření hodnot, které se tradičně neodrážejí v účetních výkazech, včetně sociálních, ekonomických a environmentálních faktorů.
- Mohou určit, jak efektivně podnik využívá svůj kapitál a další zdroje k tomu, aby vytvořil hodnotu pro komunitu, tedy dosáhl svého veřejně prospěšného cíle.
- Zatímco tradiční analýza nákladů a přínosů se používá k porovnání různých investic nebo projektů, SROI používá více položek k vyhodnocení celkového dopadu, což ukazuje jak finanční, tak sociální dopad, který může podnik mít.

Výpočet SROI

$$\text{SROI} = (\text{hodnota sociálního dopadu} - \text{počáteční investiční částka} / \text{počáteční objem investice}) * 100$$

Nebo se můžete setkat s variantou, pracující s čistou současnou hodnotou, kdy:

$$\text{SROI} = \frac{\text{čistá současná hodnota (NPV) sociálního dopadu}}{\text{čistá současná hodnota (NPV) investice}}$$

Hlavní prvky SROI

- **Vstupy** nebo zdroje investic do činnosti sociálního podniku (například náklady na provoz, např. program připravenosti na práci).
- **Výstupy** nebo přímé a hmatatelné produkty z činnosti (například počet osob vyškolených v programu).
- **Výsledek** nebo změny osob vyplývající z činnosti (tj. nová pracovní místa, lepší příjmy, zlepšená kvalita života jednotlivců, zvýšení daní a snížení podpory ze strany vlády).
- **Dopad nebo výsledek bez odhadu** toho, co by se stalo (Například pokud by 20 lidí dostalo nové zaměstnání, ale pět z nich by bylo v každém případě přijato, dopad je založen na 15 osobách, kteří získali práci přímo jako výsledkem programu připravenosti na práci).

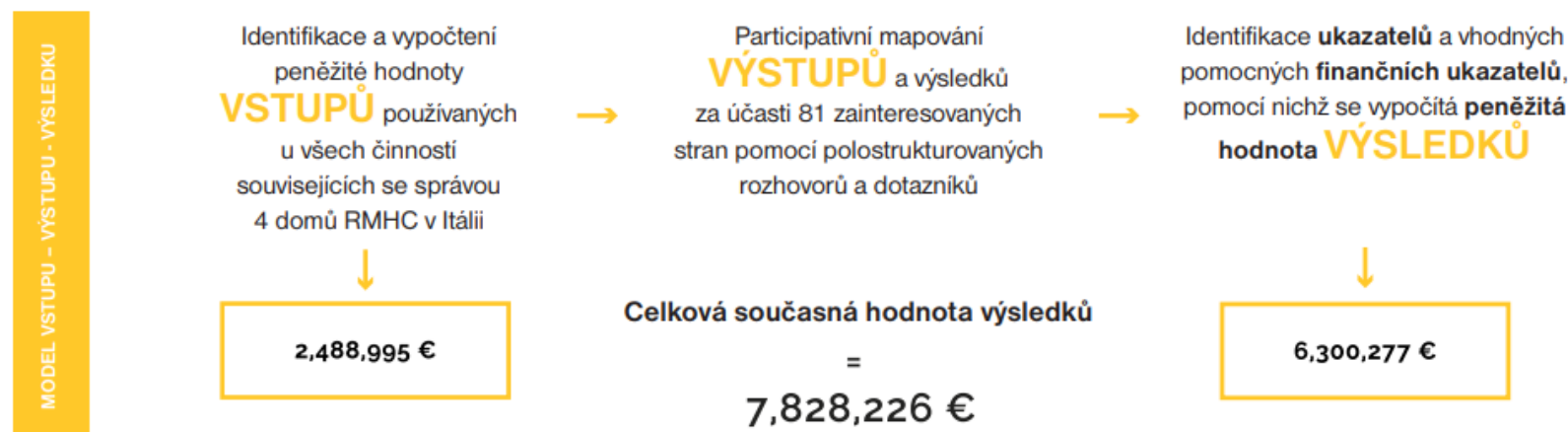
Příklad propočtu SROI

NADAČNÍ FOND DŮM RONALDA McDONALDA V ITÁLII – ZPRÁVA O SPOLEČENSKÉ NÁVRATNOSTI INVESTIC

arco
ACTION RESEARCH
FOR CO-DEVELOPMENT

Italská charitativní organizace Ronald McDonald House Charity (RMHC) pověřila výzkumné centrum ARCO (Action Research for Co-development) provedením nezávislé analýzy SROI (společenské návratnosti investic) s cílem porozumět, změřit a popsat společenskou návratnost čtyř domů Ronalda McDonalda v Itálii během účetního období roku 2016. Hlavní zjištění jsou shrnuta níže:

(po použití technických parametrů SROI a diskontní sazby ve výši 3 % na celkovou hodnotu dopadů za rok v rámci pětiletého období)

UKAZATEL SROI

$$\frac{7,828,226 \text{ €}}{2,488,995 \text{ €}} = 3.15$$

Shrnutí přednášky

V přednášce jste se mohli seznámit s nejčastějšími ukazateli efektivity

Bylo doporučeno, že v rámci zkvalitnění celého procesu řízení je možno navrhovat dle stejné logiky své dílčí ukazatele, které budou odrážet současnou situaci v sociálním podniku.